

Minister Zdrowia

NKK1.0912.11.2023.ES
Warszawa, 04 października 2023

Pan
dr hab. n. med. Stefan Wesołowski Profesor Instytutu
Dyrektor
Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc
ul. Płocka 26
01-138 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Jednostka kontrolowana: Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc, ul. Płocka 26, 01- 138 Warszawa, zwany dalej „Instytutem” lub „IGiChP”.

Jednostka kontrolująca/departament: Ministerstwo Zdrowia, Departament Nadzoru i Kontroli, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa.

Kontrolę przeprowadzili:

- Wioletta Kot – naczelnik w Wydziale Kontroli 1, w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 204/2023 ważnego do dnia 11 sierpnia 2023 r.;
- Ewa Szewczyk – główny specjalista w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 193/2023 ważnego do dnia 11 sierpnia 2023 r.;
- Anna Dobrydnio – główny specjalista w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 192/2023 ważnego do dnia 11 sierpnia 2023 r.

Temat kontroli: Realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych w toku poprzedniej kontroli Ministra Zdrowia.

Okres objęty kontrolą: 2021 r. – 2022 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie: 10 lipca 2023 r. – 11 sierpnia 2023 r. w trybie zwykłym, na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 35 ust. 2 w wz. z art. 36 ust 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych², zwana dalej „ustawą o instytutach”.

Celem kontroli było dokonanie oceny realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w toku poprzedniej kontroli Ministra Zdrowia.

Dyrektorem Instytutu jest Pan dr hab. n. med. Stefan Wesołowski od dnia 1 stycznia 2018 r.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 498.

Zastępcą Dyrektora ds. Naukowych od dnia 1 grudnia 2020 r. jest Pani prof. dr hab. n. med. Ewa Augustynowicz-Kopeć.

Zastępcą Dyrektora ds. Zarządzania i Organizacji od dnia 13 sierpnia 2018 r. jest Pani Małgorzata Pacuszk.

Zastępcą Dyrektora ds. Lecznictwa od dnia 2 października 2020 r. jest Pan Wojciech Skorupa.

Zastępcą Dyrektora ds. Administracyjno-Technicznych od dnia 1 czerwca 2018 r. jest Pan Marek Marszałkowski.

Zastępcą Dyrektora Instytutu – Dyrektorem Oddziału Terenowego im. Jana i Ireny Rudników w Rabce-Zdrój od dnia 9 lutego 2017 r. jest Pani Maria Dunaj.

Głównym księgowym Instytutu od dnia 1 stycznia 2019 r. jest Pani Anna Markowska.

I. Ocena ogólna kontrolowanej działalności.

Ocena funkcjonowania Instytutu w zakresie kontrolowanego obszaru jest pozytywna.

Pośród pięciu zaleceń otrzymanych w toku poprzedniej kontroli Ministra Zdrowia Instytut w całości zrealizował 4 zalecenia, natomiast jedno zalecenie zostało uznane za zrealizowane częściowo.

Zalecenie w zakresie kontynuowania polityki restrukturyzacyjnej oraz optymalizacji działań, które pozwolą utrzymać dodatni wynik finansowy oraz będą sprzyjać dalszej poprawie sytuacji finansowej Instytutu, uznano za zrealizowane. Pozytywnie oceniono działania podjęte przez Instytut, których efektem była poprawa sytuacji finansowej oraz uzyskanie i utrzymywanie dodatniego wyniku finansowego od 2019 r. do końca okresu kontrolowanego.

Zalecenie w zakresie terminowego regulowania zobowiązań, celem uniknięcia konieczności zapłaty odsetek zostało uznane za częściowo zrealizowane. Działania Instytutu związane z regulowaniem zobowiązań, w szczególności znaczne zmniejszenie zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz niewystępowanie na koniec 2022 r. zobowiązań wymagalnych oceniono pozytywnie, niemniej jednak wystąpiła konieczność zapłaty odsetek od zobowiązań regulowanych nieterminowo.

Realizacja zalecenia w zakresie przestrzegania uregulowań zawartych w ustawie Prawo zamówień publicznych, w szczególności zachowanie należytej staranności przy prowadzeniu i dokumentowaniu prowadzonych postępowań, zostało zrealizowane.

Zalecenie w zakresie przeprowadzenia aktualizacji funkcjonujących w Instytucie dokumentów o charakterze wewnętrznym celem dostosowania występujących w nich zapisów do obowiązujących przepisów prawa, w szczególności: dokonanie aktualizacji postanowień Regulaminu okresowej oceny dorobku naukowego pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu, zostało zrealizowane.

Zalecenie w zakresie kontynuacji realizacji zaleceń pokontrolnych wystosowanych w toku poprzedniej kontroli Ministra Zdrowia, w szczególności: podjęcie skutecznych działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia w grupie pracowników naukowych oraz zwiększenie efektywności prowadzonych przez Instytut tematów i zadań badawczych uznano za zrealizowane.

Instytut w wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej za lata 2017-2021 otrzymał kategorię naukową A, poprawiając tym samym poprzednią ocenę B. Instytut zwiększył, zgodnie z zaleceniem, liczbę pracowników naukowych o 4 osoby oraz zwiększył ilość projektów finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych o 6 projektów w porównaniu do ilości projektów realizowanych w latach 2019-2020. Ponad powyższe liczba publikacji w czasopismach naukowych posiadających współczynnik wpływu Impact Factor (IF), znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) oraz liczba punktów za te publikacje w 2022 r. była najwyższa w porównaniu do lat 2019-2021.

II. Realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych w toku poprzedniej kontroli Ministra Zdrowia.

1. Realizacja zalecenia w zakresie kontynuowania polityki restrukturyzacyjnej oraz optymalizacji działań, które pozwolą utrzymać dodatni wynik finansowy oraz będą sprzyjać dalszej poprawie sytuacji finansowej Instytutu.

1.1. Działania podjęte przez Instytut mające na celu poprawę sytuacji finansowej.

Ustalenia kontroli wskazują, że Instytut nie posiadał planu naprawczego, jednak podjął aktywne działania, które skutkowały poprawą sytuacji finansowej, czego efektem były dodatnie wyniki finansowe uzyskiwane od 2019 r. Instytut wskazał³, że sytuacja finansowa była na bieżąco monitorowana. Prowadzono cykliczne spotkania, na których omawiano comiesięczne rozliczenia przychodów i kosztów oraz kwartalne sprawozdania do Ministra Zdrowia (druk MZ-BFA) wraz ze strukturą zobowiązań. Dodatkowo w okresach miesięcznych sporządzano zestawienia przedstawiające realizację planu finansowego. W uzasadnionych przypadkach podejmowano odpowiednie i możliwe do realizacji kroki w celu ograniczenia kosztów bądź zwiększenia przychodów.

W wyniku starań Instytut pozyskał dodatkowe środki finansowe i rzeczowe uzyskując tym samym dodatkowe przychody.

Tabela nr 1. Pozyskane dodatkowe przychody.

Źródła dodatkowych przychodów	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Działalność naukowa i dydaktyczna	2.511.869,00 zł	2.174.492,00 zł	2.294.713,43 zł	2.351.003,97 zł
Granty	372.115,21 zł	623.298,98 zł	780.661,88 zł	1.304.160,30 zł
Programy zdrowotne Ministra Zdrowia	534.356,52 zł	577.775,02 zł	783.913,48 zł	928.862,34 zł
Sprzedaż usług dla podmiotów zewnętrznych	1.627.361,32 zł	1.170.181,83 zł	2.530.112,82 zł	2.216.294,03 zł
Darowizny	622.227,05 zł	1.703.630,74 zł	1.414.707,33 zł	719.007,69 zł
Badania kliniczne	495.601,53 zł	317.861,38 zł	271.974,75 zł	349.469,25 zł
Pozostałe umowy	829.313,24 zł	896.029,83 zł	1.012.233,50 zł	1.439.369,86 zł
Rezydenci	1.220.380,08 zł	1.184.059,68 zł	1.378.336,13 zł	1.482.491,47 zł
Razem	8.213.223,95 zł	8.647.329,46 zł	10.466.653,32 zł	10.790.658,91 zł

³ Pismo o znaku: ZJ.0810.5.2023 z dnia 17 lipca 2023 r.

W latach 2021 i 2022 przychody wzrosły w porównaniu z latami poprzednimi pomimo utrzymującej się trudnej sytuacji epidemicznej związanej z epidemią zakażeń SARS-CoV-2, która ograniczała normalne funkcjonowanie Instytutu.
Instytut pozyskał również środki finansowe na inwestycje.

Tabela nr 2. Pozyskane środki finansowe na inwestycje.

Wyszczególnienie	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Wartość inwestycji realizowanych w poszczególnych latach:	1.330.742,96 zł	1.364.261,82 zł	15.548.204,43 zł	13.408.002,18 zł
w tym środki pozyskane z dotacji	838.353,11 zł	143.722,80 zł	14.035.458,94 zł	9.312.653,76 zł

Wysoki poziom środków pozyskanych z dotacji i wydatkowanych na realizację inwestycji w kontrolowanym okresie pozwolił na wzmocnienie infrastruktury technicznej i budowlanej oraz aparaturowo-sprzętowej Instytutu.

W wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej za lata 2017-2021 Instytut decyzją Ministra Edukacji i Nauki otrzymał kategorię naukową A w dyscyplinie nauki medyczne. Przyznanie wyższej kategorii naukowej (poprzednio kategoria B) uzyskano wzmacniając aktywność naukową Instytutu poprzez publikowanie prac w wysoko punktowanych czasopismach oraz składanie wniosków o granty naukowe, mimo utrzymującego się stanu pandemii. W ramach prac badawczych realizowanych w Instytucie duży sukces odniesiono w 2021 r., gdzie w ramach projektu: „Przeprowadzenie analizy genomu wirusa SARS-CoV-2 oraz genomu pacjentów z COVID-19 w celu opracowania zestawu genetycznych markerów określających osobniczą wrażliwość na zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2 i ciężkość przebiegu COVID-19” udało się zidentyfikować wariant genetyczny, który ponad dwukrotnie zwiększa ryzyko ciężkiego przebiegu oraz śmierci z powodu COVID-19. Odkrycie może pomóc we wczesnym identyfikowaniu najbardziej zagrożonych pacjentów. Projekt był realizowany przez Uniwersytet Medyczny w Białymstoku przy współuczestnictwie Instytutu, a finansowanie pochodziło ze środków Agencji Badań Medycznych.

Prowadzenie działalności naukowej i jej efektywność są ściśle powiązane także z pozyskiwaniem grantów. Z 26 wniosków, które zostały złożone w latach 2021-2022 Instytut otrzymał pozytywne decyzje w przypadku 12 wniosków, na łączną kwotę 14.309.791,29 zł. W Instytucie realizowano 13 projektów naukowo-badawczych finansowanych ze źródeł pochodzących spoza subwencji. W 2019 r. realizowanych było w Instytucie 5 projektów naukowo-badawczych finansowanych ze źródeł pochodzących spoza subwencji, a w 2020 r. było to 9 projektów.

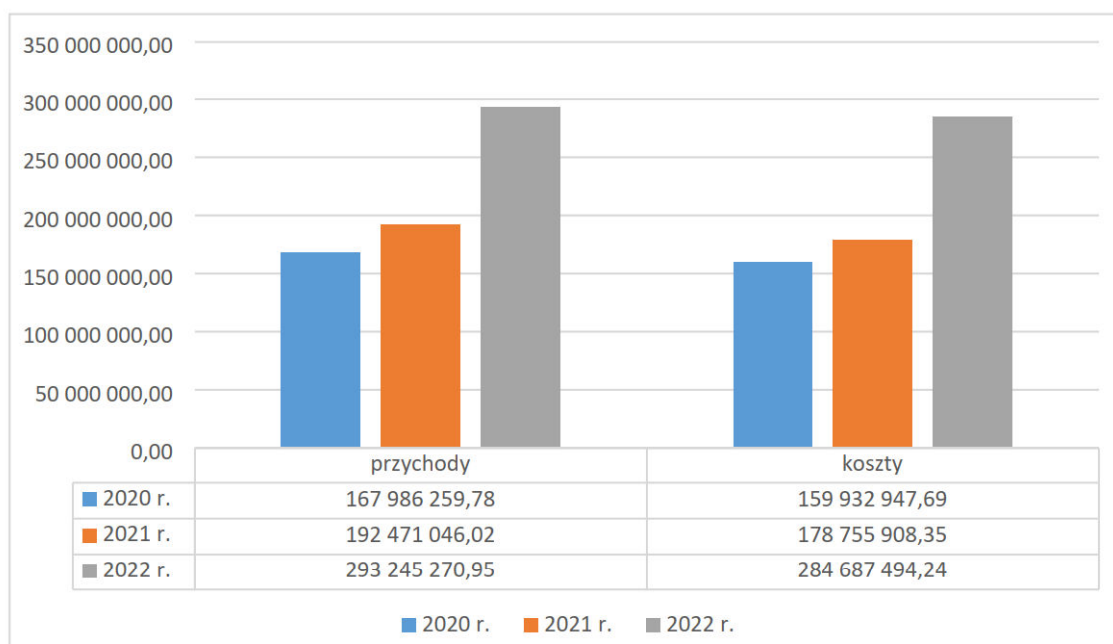
Działalność Instytutu skupiała się także na dbałości o wysoki poziom świadczonych usług. W 2021 r. Instytut po raz trzeci uzyskał status szpitala akredytowanego przez Ministra Zdrowia w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych oraz funkcjonowania szpitali. Dodatkowo posiadał system zarządzania jakością zgodny z normą ISO PN:EN 9001:2015. Zakres certyfikacji na zgodność z normą ISO PN:EN 9001:2015 obejmował świadczenie usług medycznych w zakresie profilaktyki, diagnostyki i leczenia chorób klatki piersiowej. Zakład Patomorfologii Instytutu odnowił w czerwcu 2021 r. licencję III stopnia Polskiego Towarzystwa Patologów na wykonywanie badań histologicznych, śródoperacyjnych, immunohistochemicznych, cytologicznych, biologii molekularnej. Ponadto Zakład Patomorfologii uzyskał pozytywny raport z wizyty akredytacyjnej w zakresie udzielania

świadczeń zdrowotnych oraz funkcjonowania jednostek diagnostyki patomorfologicznej ogłoszonych w obwieszczeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2021 r. w sprawie standardów akredytacyjnych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych oraz funkcjonowania jednostek diagnostyki patomorfologicznej⁴, która potwierdziła spełnienie ww. wymagań. Uzyskany certyfikat akredytacyjny dla szpitala przekładał się na wzrost finansowania świadczeń zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, zwany dalej „NFZ”.

1.2. Sytuacja finansowa IGiChP.

W 2020 r. wartość przychodów ogółem osiągniętych przez Instytut wynosiła 167.986.259,78 zł, a koszty wynosiły 159.932.947,69 zł. W roku obrotowym 2021 przychody ogółem kształtowały się na poziomie 192.471.046,02 zł, a wysokość kosztów ogółem ponoszonych przez Instytut w tym okresie wynosiła 178.755.908,35 zł. W 2022 r. przychody wyniosły 293.245.270,95 zł przy kosztach wynoszących 284.687.494,24 zł. Zatem przychody Instytutu w stosunku do 2020 r. wzrosły w 2021 r. o 14,58 %, a w 2022 r. o 74,57 %, natomiast koszty w stosunku do 2020 r. wzrosły w 2021 r. o 11,77 %, a w 2022 r. wzrosły o 78 %. Pozytywnie należy ocenić, iż w kontrolowanym okresie koszty Instytutu nie przewyższały jego przychodów.

Wykres nr 1. Przychody i koszty Instytutu w latach 2020 – 2022 w zł⁵.

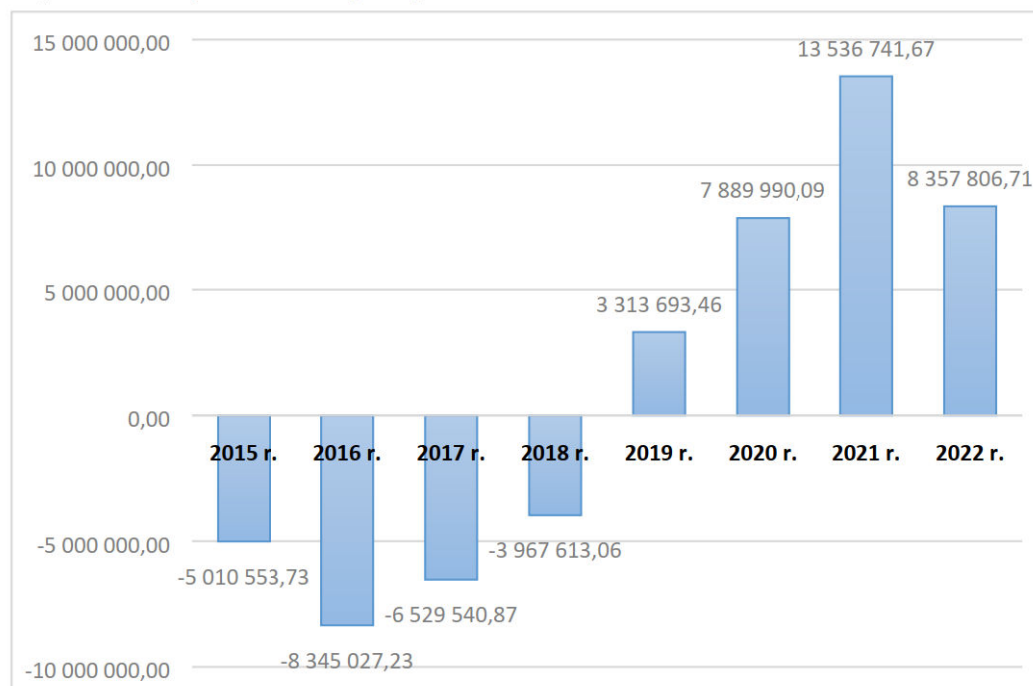

Od 2019 r. nastąpiła poprawa sytuacji finansowej Instytutu w porównaniu do lat 2015-2018 kiedy to Instytut uzyskiwał straty finansowe. W okresie objętym kontrolą Instytut osiągnął zysk, który w 2021 r. wyniósł 13.536.741,67 zł, a w 2022 r. 8.357.806,71 zł.

⁴ Dz. Urz. Min. Zdrow., poz. 75.

⁵ Wykres opracowany na podstawie danych zawartych w Rachunku zysków i strat sporządzonych za lata 2021 i 2022 bez uwzględnienia podatku dochodowego.

Wykres nr 2. Wynik finansowy Instytutu w latach 2015-2022:

Oddział Terenowy Instytutu w Rabce-Zdroju, zwany dalej „OTI”, również podejmował działania, których celem była poprawa sytuacji finansowej. Działania zaplanowane przez OTI zostały ujęte w sformalizowanych i wdrażanych dokumentach, w tym w planie finansowym, zadaniach strategicznych na 2021 i 2022 r., zarządzeniach wewnętrznych oraz procedurach.

OTI nie był zobowiązany do opracowania programu restrukturyzacyjnego, jednakże podejmował działania mające na celu poprawę sytuacji finansowej oraz optymalizację funkcjonowania.

OTI opracował „Plan strategiczny Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc Oddział Terenowy im. Jana i Ireny Rudników w Rabce-Zdroju na lata 2022-2027”, który przedstawiał funkcjonowanie, alokację zasobów i priorytetów potrzebnych do realizacji wyznaczonych celów zawartych w misji i wizji oraz program działań dla poprawy jakości w obszarach takich jak: infrastruktura, badanie satysfakcji pacjenta, kwalifikacje zawodowe pracowników, podniesienie jakości usług medycznych, podniesienie jakości usług sterylizacji sprzętu medycznego, poprawa jakości żywienia, bezpieczeństwo pacjenta, dokumentacja medyczna, bezpieczeństwo danych, bezpieczeństwo i higiena pracy.

Od 2019 r. opracowywano zadania strategiczne wraz z procesami i działaniami mającymi na celu zwiększenie przychodów i optymalizację kosztów OTI. Obszary objęte tymi zadaniami odnosiły się do działalności naukowej, leczniczej, zarządczej, inwestycyjnej oraz techniczno-administracyjnej. Na podstawie realizacji zadań dokonywana była ocena efektywności istotnych rodzajów działalności obszarów operacyjnych. Analizie poddawano również sprawozdania kwartalne i roczne w zakresie umów z NFZ, określone dane finansowe, statystyki z działalności leczniczej, zatrudnienia, planowanych inwestycji, projektów finansowych, grantów, badań klinicznych, certyfikatów.

W ramach działalności zarządczej OTI podejmował działania mające na celu zminimalizowanie kosztów związanych z działalnością, poprzez wprowadzenie systematycznego, comiesięcznego monitorowania i analizowania kosztów oraz procesów z bieżącej działalności leczniczej, administracyjnej, pomocniczej, jak również komercyjnej. W strukturze organizacyjnej utworzono stanowisko specjalisty ds. kosztów, w celu zapewnienia sprawnego i prawidłowego monitorowania przebiegu procesu wyceny procedur medycznych oraz podziału kosztów.

W 2022 r. powołano Zespół ds. analizy kosztów i przychodów, którego zadaniem było m.in. dokonywanie, raz na kwartał, analizy kosztów i wyniku finansowego OTI oraz w poszczególnych jednostkach/komórkach organizacyjnych. Wyniki analiz przedstawiano w formie raportu, omawiano na comiesięcznych spotkaniach Dyrekcji z Kierownikami jednostek i komórek organizacyjnych z udziałem Przedstawicieli Zakładowych Organizacji Związkowych⁶.

Zarządzeniem Nr 11/2022 w sprawie wprowadzenia Polityki Jakości, powierzono stanowisko Pełnomocnika ds. Zarządzania Jakością w Oddziale Terenowym Instytutu, którego jednym z zadań jest analizowanie i nadzór nad prowadzonymi działaniami korygującymi i zapobiegawczymi oraz udział w planowaniu, organizacji i prowadzeniu rachunku kosztów. W celu monitorowania działań naprawczych oraz poprawy jakości udzielania świadczeń zdrowotnych, wprowadzono i wdrożono szereg zarządzeń wewnętrznych powołujących zespoły i komitety, które sprawowały nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem OTI oraz przedstawiały sprawozdania, raporty Dyrekcji. Na ich podstawie wprowadzano działania naprawcze, wdrażano i stosowano wewnętrzne procedury, których celem było ustandaryzowanie działań tak, by były powtarzalne, mierzalne i skuteczne. Ustalały one również zasady pracy, porządkowały ją i upraszczały, co ułatwiało eliminowanie błędów.

W związku z powyższym zalecenie w zakresie kontynuowania polityki restrukturyzacyjnej oraz optymalizacji działań, które pozwolą utrzymać dodatni wynik finansowy oraz będą sprzyjać dalszej poprawie sytuacji finansowej Instytutu należy uznać za zrealizowane.

2. Realizacja zalecenia w zakresie terminowego regulowania zobowiązań, celem uniknięcia konieczności zapłaty odsetek.

2.1. Zobowiązania.

Stan zobowiązań Instytutu według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Wyszczególnienie	według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.			według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.		
	Ogółem	wymagalne	niewymagalne	Ogółem	wymagalne	niewymagalne
Zobowiązania, w tym:	20.525.380,24 zł	79.005,79 zł	20.446.374,45 zł	27.389.999,79 zł	0,00	27.389.999,79 zł
Zobowiązania długoterminowe	2.613.960,22 zł	0,00	2.613.960,22 zł	946.154,00 zł	0,00	946.154,00 zł
kredyty i pożyczki	2.613.960,22 zł	0,00	2.613.960,22 zł	946.154,00 zł	0,00	946.154,00 zł
Zobowiązania krótkoterminowe	17.911.420,02 zł	79.005,79 zł	17.832.414,23 zł	26.443.845,79 zł	0,00	26.443.845,79 zł
z tytułu dostaw i usług	10.397.487,93 zł	79.005,79 zł	10.318.482,14 zł	21.229.433,11 zł	0,00	21.229.433,11 zł
z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń	2.372.737,05 zł	0,00	2.372.737,05 zł	2.951.667,63 zł	0,00	2.951.667,63 zł
z tytułu wynagrodzeń	1.137.042,80 zł	0,00	1.137.042,80 zł	525.465,09 zł	0,00	525.465,09 zł
kredyty i pożyczki	3.931.779,55 zł	0,00	3.931.779,55 zł	1.667.806,22 zł	0,00	1.667.806,22 zł
inne zobowiązania	72.372,69 zł	0,00	72.372,69 zł	69.473,74 zł	0,00	69.473,74 zł

Tabela nr 3. Wykaz zobowiązań w podziale na wymagalne i niewymagalne z uwzględnieniem rodzaju zobowiązania Instytutu z siedzibą w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w Instytucie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, natomiast na dzień 31 grudnia 2021 r. wystąpiły krótkoterminowe zobowiązania wymagalne w wysokości 79.005,79 zł.

Instytut wskazał⁷, że dokładał wszelkich starań aby ograniczać koszty odsetek za nieterminowe płatności poprzez w miarę możliwości niezwłoczne reagowanie na wezwania do zapłaty oraz negocjowanie umorzenia odsetek lub części odsetek, a płatności warunkujące umorzenie traktowano jako priorytetowe.

W momencie występowania zobowiązań wymagalnych Instytut zawierał z wierzycielami porozumienia w sprawie spłaty zobowiązań i ugody dotyczące przedłużenia terminu spłaty zobowiązań lub ich ratalnej spłaty. Celem porozumień było całkowite odstąpienie od dochodzenia odsetek za opóźnienie w zapłacie zobowiązań lub rozłożenie spłaty zobowiązań wymagalnych na raty.

Pomimo tych działań w latach 2021 i 2022 Instytut zapłacił odsetki ustawowe od nieterminowo regulowanych zobowiązań w wysokości:

- w 2021 r. – 109.410,68 zł,
- w 2022 r. – 15.255,88 zł.

Stan zobowiązań OTI w okresie kontrolowanym przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 4. Wykaz zobowiązań OTI w Rabce-Zdrój w podziale na wymagalne i niewymagalne z uwzględnieniem rodzaju zobowiązania.

Wyszczególnienie	według stanu na dzień: 31 grudnia 2021 r.			według stanu na dzień: 31 grudnia 2022 r.		
	Ogółem	wymagalne	niewymagalne	Ogółem	wymagalne	niewymagalne
Zobowiązania, w tym:	2.724.9834,63 zł	0,00	2.724.9834,63 zł	24.842.561,95 zł	0,00	24.842.561,95 zł
Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania krótkoterminowe	2.724.9834,63 zł	0,00	2.724.9834,63 zł	24.842.561,95 zł	0,00	24.842.561,95 zł
z tytułu dostaw i usług	1.873.083,88 zł	0,00	1.873.083,88 zł	23.796.302,46 zł	0,00	23.796.302,46 zł
z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń	712.285,53 zł	0,00	712.285,53 zł	888.341,74 zł	0,00	888.341,74 zł
inne zobowiązania	139.465,22 zł	0,00	139.465,22 zł	157.917,75 zł	0,00	157.917,75 zł

Zarówno na koniec 2021 r., jak i 2022 r. w OTI nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W okresie kontrolowanym OTI prowadził bieżący monitoring oraz dokonywał analizy stanu zobowiązań. W celu zminimalizowania ryzyka opóźnień w regulowaniu zobowiązań, ich stan nadzorowany był przez pracownika Działu Księgowości - sprawdzano, czy w rozliczeniach występowały zobowiązania nierozliczone i wymagalne. W przypadku ich wystąpienia,

⁷ Pismo o znaku: ZJ.0810.5.2023 z dnia 14 lipca 2023 r.

weryfikowano ich prawidłowość w oparciu o dokumenty źródłowe, a następnie kierowano je do natychmiastowej zapłaty (po pozytywnej weryfikacji)⁸.

W 2021 r. i 2022 r. OTI zapłacił odsetki od nieterminowo regulowanych zobowiązań w kwotach:

- a) w 2021 r. - 19.457,77 zł, w tym:
- odsetki wobec dostawców - 12.533,11 zł,
 - odsetki budżetowe - 6.924,66 zł;
- b) w 2022 r. - 58.228,31 zł, w tym:
- odsetki wobec dostawców - 22.924,61 zł,
 - odsetki budżetowe - 35.303,70 zł.

OTI wskazał, że nieterminowe regulowanie zobowiązań wynikało z braku wystarczających środków, które pozwalałyby uregulować wszystkie zobowiązania w terminie. Przychody z NFZ, które były głównym źródłem finansowania OTI, nie pokrywały rosnących kosztów funkcjonowania OTI, dlatego konieczne było odkładanie w czasie niektórych płatności - w pierwszej kolejności regulowano zobowiązania z tytułu zakupu leków, odczynników, badań i potrzeb bytowych pacjentów.

Zarówno Instytut, jak i OTI nie ustaliły procedury regulowania zobowiązań.

2.2. Kredyty i pożyczki.

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje wykaz kredytów/pożyczek Instytutu, wraz z kwotą zobowiązania, pozostałą do spłaty, które zostały zawarte w latach wcześniejszych, a były spłacane w okresie objętym kontrolą, odpowiednio według stanu na dzień: 1 stycznia 2021 r., 31 grudnia 2021 r. oraz 31 grudnia 2022 r.

Tabela nr 5. Wykaz kredytów/pożyczek Instytutu.

Instytucja	Kwota kredytu	Kwota pozostała do spłaty wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r.	Kwota pozostała do spłaty wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.	Kwota pozostała do spłaty wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.
Sp. z o. o. ⁹	5.000.000 zł	347.222,52 zł	0,00	0,00
Sp. z o. o. ¹⁰	8.000.000 zł	2.171.428,79 zł	800.000,27 zł	0,00
Polska S.A. ¹¹	6.500.000 zł	2.363.636,30 zł	945.454,52 zł	0,00
Sp. z o. o. ¹²	7.000.000 zł	4.148.148,14 zł	2.592.592,58 zł	1.037.037,02 zł
S.A. ¹³	4.100.000 zł	2.838.461,60 zł	2.207.692,40 zł	1.576.923,20 zł
Razem	30.600.000 zł	11.868.897,35 zł	6.545.739,77 zł	2.613.960,22 zł

⁸ Pismo o znaku: L.dz.D/451/23 z dnia 14 lipca 2023 r.

⁹ Nr umowy: 28/us/15. Okres obowiązywania: 22 czerwca 2015 r. – 31 maja 2021 r.

¹⁰ Nr umowy: 48920. Okres obowiązywania: 8 sierpnia 2016 r. – 31 lipca 2022 r.

¹¹ Nr umowy: 22718/17. Okres obowiązywania: 7 września 2017 r. – 31 sierpnia 2022 r.

¹² Nr umowy: 58039. Okres obowiązywania: 30 września 2018 r. – 31 sierpnia 2023 r.

¹³ Nr umowy: DK/KR/4787819/18. Okres obowiązywania: 10 grudnia 2018 r. – 30 czerwca 2025 r.

W okresie objętym kontrolą Instytut nie zaciągał zobowiązań tytułem kredytów i pożyczek, natomiast dokonywał w tym okresie spłat zobowiązań zaciągniętych głównie w instytucjach pozabankowych, które powstały przed 2019 r. Z powyższego zestawienia wynika, że zobowiązania z powyższych tytułów sukcesywnie malały, a na koniec 2022 r. pozostały do spłaty już tylko 2.613.960,22 zł w stosunku do 11.868.897,35 zł na dzień 1 stycznia 2021 r.

Instytut wyjaśnił¹⁴, że terminowo spłacał kredyty/pożyczki, nie wystąpiły przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań z tego tytułu, Instytut nie ponosił również dodatkowych kosztów.

W okresie objętym kontrolą OTI nie zawierał nowych umów kredytów i pożyczek¹⁵.

Działania Instytutu związane z regulowaniem zobowiązań, zwłaszcza znaczne zmniejszenie zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz niewystępowanie na koniec 2022 r. zobowiązań wymagalnych oceniono pozytywnie, niemniej jednak nadal wystąpiła konieczność zapłaty odsetek od zobowiązań regulowanych nieterminowo, zatem zalecenie w zakresie terminowego regulowania zobowiązań, celem uniknięcia konieczności zapłaty odsetek uznano za częściowo zrealizowane.

3. Realizacja zalecenia w zakresie przestrzegania uregulowań zawartych w ustawie Prawo zamówień publicznych, w szczególności zachowanie należytej staranności przy prowadzeniu i dokumentowaniu prowadzonych postępowań.

Instytut przy dokonywaniu zakupu sprzętu, usług, bądź robót budowlanych niezbędnych do realizacji przedmiotu umowy działał na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r.¹⁶, dalej jako: „ustawa PZP”.

W okresie objętym kontrolą w Instytucie obowiązywały następujące procedury wewnętrzne:

- Regulamin udzielania zamówień publicznych w Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 24/2017 z dnia 30 maja 2017 r.¹⁷;
- Regulamin udzielania zamówień publicznych w Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 19/2020 z dnia 19 czerwca 2020 r.;
- Regulamin udzielania przez Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie zamówień publicznych na dostawy, usługi oraz roboty budowlane o wartości netto nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty do 30.000 euro wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 20/2020 z dnia 19 czerwca 2020 r.¹⁸;
- Regulamin udzielania przez Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc zamówień publicznych do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo Zamówień Publicznych wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 10/2021 z dnia 15 czerwca 2021 r.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą Instytut przeprowadził łącznie 273 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym:

- w 2021 r. – 125 postępowań na łączną kwotę 17.445.900,03 zł;

¹⁴ Pismo o znaku: ZJ.0810.5.2023 z dnia 14 lipca 2023 r.

¹⁵ Pismo o znaku: L.dz.D/450/23 z dnia 14 lipca 2023 r.

¹⁶ Dz.U.2023.1605 t.j.

¹⁷ Regulamin obowiązywał do dnia 19 czerwca 2020 r.

¹⁸ Regulamin obowiązywał do dnia 15 czerwca 2021 r.

– w 2022 r. – 148 postępowań na łączną kwotę 113.068.895,28 zł.

W ramach kontroli zamówień publicznych przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą zbadano 10 postępowań¹⁹ (5 z 2021 r., 5 z 2022 r.) o łącznej wartości przedmiotu zamówienia 3.137.718,67 zł.

Wszystkie poddane badaniu postępowania zostały poprzedzone wnioskiem o zamówienie publiczne sporządzonym na formularzu zgodnym z wzorem określonym w Regulaminie udzielania zamówień publicznych²⁰. Wnioski zawierały informacje dotyczące przedmiotu zamówienia, w tym daty i podstawy szacowania wartości przedmiotu zamówienia, wymagane podpisy potwierdzające ich akceptację, w tym informację o zabezpieczeniu środków przez Głównego księgowego.

Zgodnie z art. 83 ustawy PZP, Instytut, przed wszczęciem postępowań o udzielenie zamówienia, dokonał analizy potrzeb i wymagań oraz szacowania wartości zamówienia dokonywano w terminie określonym w art. 36 ustawy PZP. Do każdego postępowania Dyrektor Instytut powoływał komisje przetargowe²¹ w drodze decyzji.

We wszystkich postępowaniach Dyrektor, osoby mogące wpłynąć na wynik postępowania oraz członkowie komisji przetargowych złożyli stosowne oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy PZP, tj. oświadczenie o niekaralności oraz oświadczenie o braku konfliktu interesów.

We wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia Instytut określił, zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy PZP formę komunikacji z wykonawcami jako odbywającą się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, poprzez wskazanie adresu strony internetowej, jak również zgodnie z art. 67 ustawy PZP dopełnił obowiązków informacyjnych dotyczących stosowanych środków komunikacji elektronicznej, poprzez zamieszczenie w ogłoszeniu wszczynającym postępowanie o udzielenie zamówienia informacji o środkach komunikacji elektronicznej, przy użyciu których będzie komunikował się z wykonawcami oraz informacji o wymaganiach technicznych i organizacyjnych sporządzania, wysyłania i odbierania korespondencji elektronicznej.

W ramach postępowań przestrzegano zasady jawności poprzez publikację ogłoszeń: o zamówieniu, o wyniku postępowania oraz o wykonaniu umowy, odpowiednio w Biuletynie Zamówień Publicznych, Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz na stronie internetowej prowadzonego postępowania.

Każdorazowo, specyfikacja warunków zamówienia, dalej jako: „SWZ” zawierała informacje określone w art. 281 ustawy PZP, a Instytut zapewnił na stronie internetowej prowadzonych postępowań bezpłatny, pełny, bezpośredni i nieograniczony dostęp do SWZ.

Po otwarciu ofert, Instytut każdorazowo udostępniał na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o nazwach albo imionach i nazwiskach oraz siedzibach lub miejscach prowadzonej działalności gospodarczej albo miejscach zamieszkania wykonawców, których oferty zostały otwarte, a także cenach lub kosztach zawartych w ofertach, jak stanowi art. 222 ust. 5 ustawy PZP.

Wyboru najkorzystniejszej oferty dokonywano zgodnie z art. 239 ustawy PZP, na podstawie kryteriów oceny ofert opisanych w sposób jednoznaczny i zrozumiały, zgodnie z art. 240 ust. 1 ustawy PZP. Realizując regulacje art. 253 ustawy PZP, Instytut niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty informował wykonawców, którzy złożyli oferty, o wyborze najkorzystniejszej oferty oraz punktacji przyznanej ofertom w każdym

¹⁹ AP.26.7.2021, AP.26.11.2021, AP.26.27.2021, AP.26.30.2021, AP.26.37.2021, AP.26.6.2022, AP.26.9.2022, AP.26.16.2022, AP.26.37.2022, AP.26.48.2022.

²⁰ Załącznik nr 1.

²¹ Zgodnie z art. 53 ustawy PZP.

kryterium oceny ofert i łącznej punktacji, a także o wykonawcach, których oferty zostały odrzucone, podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

Instytut dokumentował przebieg poddanych badaniu postępowań o udzielenie zamówienia, sporządzając w ich toku protokoły postępowania wraz z załącznikami, zgodny pod względem formy i treści z wymogami rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego²².

Instytut przestrzegał terminu zawarcia umowy określonego w art. 264 ustawy PZP w zakresie zawierania umów z dostawcami wyłonionymi w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, a także publikował ogłoszenia o wykonaniu umów w terminie określonym w art. 448 ustawy PZP.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości, stąd realizację zalecenia w zakresie przestrzegania uregulowań zawartych w ustawie PZP, w szczególności zachowanie należytej staranności przy prowadzeniu i dokumentowaniu prowadzonych postępowań można uznać za zrealizowane.

4. Realizacja zalecenia w zakresie przeprowadzenia aktualizacji funkcjonujących w Instytucie dokumentów o charakterze wewnętrznym celem dostosowania występujących w nich zapisów do obowiązujących przepisów prawa, w szczególności: dokonanie aktualizacji postanowień Regulaminu okresowej oceny dorobku naukowego pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu.

Instytut w okresie objętym kontrolą działał w oparciu o Regulamin organizacyjny Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 10/2020 z dnia 25 marca 2020 r.²³, zmienionego Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 49/2020 z dnia 18 grudnia 2020 r.²⁴, Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 7/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r.²⁵ Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 11/2021 z dnia 18 czerwca 2021 r.²⁶ i Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 6/2022 z dnia 23 marca 2022 r.²⁷. Zmiany w Regulaminie organizacyjnym wprowadzano po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej oraz zakładowych organizacji związkowych.

²² Dz.U. 2020 poz. 2434.

²³ Zarządzenie nr 10/2020 Dyrektora Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

²⁴ Zarządzenie nr 49/2020 Dyrektora Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc wprowadzonego Zarządzeniem nr 10/2020 z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

²⁵ Zarządzenie nr 7/2021 Dyrektora Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc wprowadzonego Zarządzeniem nr 10/2020 z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

²⁶ Zarządzenie nr 11/2020 Dyrektora Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc wprowadzonego Zarządzeniem nr 10/2020 z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

²⁷ Zarządzenie nr 6/2020 Dyrektora Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc z dnia 23 marca 2022 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

Regulamin organizacyjny spełniał wymogi określone w art. 24 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej²⁸. Instytut posiadał aktualny i zgodny ze stanem faktycznym wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Zgodnie z zaleceniami sformułowanymi w toku poprzedniej kontroli, Instytut zobowiązany był do aktualizacji postanowień Regulaminu okresowej oceny dorobku naukowego pracowników naukowych i badawczo-technicznych, dalej jako: „Regulaminu okresowej oceny”, wobec czego Instytut wprowadzał następujące zmiany:

- Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 45/2020 z dnia 30 października 2020 r. dokonano aktualizacji nazw stanowisk w Regulaminie okresowej oceny zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce²⁹. Zarządzenie zostało pozytywnie zaopiniowane Uchwałą nr 28/2020 Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc z dnia 22 października 2020 r.;
- Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 50/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. w Regulaminie okresowej oceny zostały zmienione wybrane kryteria oceny. Zarządzenie zostało pozytywnie zaopiniowane Uchwałą nr 52/2020 Rady Naukowej Instytutu z dnia 17 grudnia 2020 r.;
- Zarządzeniem Dyrektora Instytutu nr 22/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r. Instytut wprowadził nowy Regulamin okresowej oceny, który został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową Instytutu Uchwałą nr 81/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r. oraz wprowadził zmiany wybranych kryteriów oceny oraz przeprowadzanie oceny dorobku naukowego pracowników naukowych i badawczo-technicznych co 2 lata³⁰.

Mając na uwadze powyższe, można stwierdzić, że zalecenie zostało zrealizowane w całości.

5. Realizacja zalecenia w zakresie kontynuacji realizacji zaleceń pokontrolnych wystosowanych w toku poprzedniej kontroli Ministra Zdrowia, w szczególności: podjęcie skutecznych działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia w grupie pracowników naukowych oraz zwiększenie efektywności prowadzonych przez Instytut tematów i zadań badawczych.

5.1. Pracownicy naukowcy Instytutu oraz struktura zatrudnienia.

W Instytucie, w okresie objętym kontrolą stan zatrudnienia uległ zmniejszeniu z 728 osób zatrudnionych na 698,692 etatach (według stanu na dzień 1 stycznia 2021 r.) do 715 osób zatrudnionych na 691,75 etatach (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.).

W okresie objętym kontrolą Instytut zatrudnił, odpowiednio w 2021 r. – 107 osób, a w 2022 r. – 76 osób.

W okresie objętym kontrolą rozwiązano stosunek pracy, odpowiednio:

- w 2021 r. z 96 pracownikami:
 - w 29 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy³¹, dalej jako: „KP”;
 - w 25 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 2 KP;

²⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 991.

²⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234.

³⁰ Art. 44 ust. 4 Ustawy o Instytutach „Pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata. Tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez dyrektora”

³¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1465.

- w 41 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 4 KP;
 - w 1 przypadku w trybie art. 63¹ § 1 pkt 1 KP (wygaśnięcie umowy w związku ze śmiercią pracownika).
- w 2022 r. z 88 pracownikami:
- w 38 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 1 KP;
 - w 25 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 2 KP;
 - w 1 przypadku w trybie art. 30 § 1 pkt 3 KP;
 - w 23 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 4 KP;
 - w 1 przypadku w trybie art. 63¹ § 1 pkt 1 KP (wygaśnięcie umowy w związku ze śmiercią pracownika).

Tabela nr 6. Stan zatrudnienia w Instytucie, w okresie objętym kontrolą, według stanu na dzień 1 stycznia 2019 r., 1 stycznia 2021 r., 31 grudnia 2021 r. oraz według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

Grupa zawodowa pracowników			Stan na dzień: 31 grudnia 2019 r.		Stan na dzień: 1 stycznia 2021 r.		Stan na dzień: 31 grudnia 2021 r.		Stan na dzień: 31 grudnia 2022 r.	
			Ilość osób	Wymiar w etatach	Ilość osób	Wymiar w etatac h	Ilość osób	Wymiar w etatac h	Ilość osób	Wymiar w etatach
Pracownicy	Mianowanie	Profesor zwyczajny	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor	6	6	6	6	6	6	6	6
		Profesor nadzwyczajny	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor Instytutu	-	-	-	-	-	-	-	-
	Umowa o pracę	Profesor zwyczajny	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor nadzwyczajny	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor Instytutu	7	6,25	9	8	9	8	10	9
		Profesor wizytujący	-	-	-	-	-	-	-	-
		Adiunkt	22	19,4	19	16,775	19	16,775	22	19,375
Asystent	2	2	2	2	2	2	1	1		
Ogółem		37	33,65	36	32,775	36	32,775	39	35,375	
Badawczo-techniczni		3	2,25	3	2,25	2	1,25	1	1	
Inżynierijno-techniczni		4	4	4	4	4	4	4	4	
Administracyjno-ekonomiczni		57	53,45	60	57,75	60	56,625	57	54,05	
Biblioteczni i dokumentacji naukowej		6	5,875	2	1,5	1	0,875	1	1	
Stanowiska robotnicze		111	108,25	118	116	118	117,25	118	116,25	
Pracownicy obsługi i inni		33	32,55	34	33,8	32	31,55	32	31,8	
Ogółem		214	206,375	221	215,3	217	211,55	213	208,1	
Pracownicy wykonujący	Lekarze	Lekarz ze specjalizacją	79	73,25	81	73,467	78	70,042	75	68,592
		Lekarz bez specjalizacji (bez rezydentów)	1	1	1	1	1	1	1	1
		Rezydent	15	15	13	13	12	12	13	13
		Stażysta	-	-	-	-	-	-	-	-

	Pielęgniarka	292	289,5	282	274,75	277	273	270	267,05
	Diagnosta laboratoryjny	19	18,25	18	17,25	17	16,25	15	15
	Fizjoterapeuta	10	8,75	9	8	9	8	9	8,5
	Inni	68	64,15	67	63,15	78	73,8	80	75,133
	Ogółem	484	469,9	471	450,61 7	472	454,092	463	448,275
Razem		735	709,925	728	698,69 2	725	698,417	715	691,75

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że udział pracowników naukowych w ogólnej strukturze zatrudnienia wykazywał tendencję wzrostową (z 36 osób na 32,775 etatach według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. do 39 osób na 35,375 etatach według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.) co należy uznać za zjawisko pozytywne. Dodatkowo stwierdzono, że stan zatrudnienia pracowników naukowych w ogólnej strukturze zatrudnienia pracowników Instytutu wykazał tendencję wzrostową – z 4,97% (według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.) do 5,45% (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.), co także można ocenić pozytywnie.

W okresie objętym kontrolą stan zatrudnienia w OTI, utrzymywał się na względnie stałym poziomie – według stanu na dzień 1 stycznia 2021 r. wyniósł 297 osób na 289,948 etatach, na dzień 31 grudnia 2021 r. zmniejszył się do 295 osób na 287,008 etatach, natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wzrósł do 298 osób na 289,008 etatach.

W okresie objętym kontrolą OTI zatrudniał odpowiednio w 2021 r. – 25 osób, a w 2022 r. – 24 osoby.

W okresie objętym kontrolą rozwiązano stosunek pracy, odpowiednio:

- w 2021 r. z 24 pracownikami:
 - w 19 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 1 KP;
 - w 4 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 4 KP;
 - w 1 przypadku w trybie art. 53 § 1 pkt 1³².
- w 2022 r. z 21 pracownikami:
 - w 12 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 1 KP;
 - w 1 przypadku w trybie art. 30 § 1 pkt 2 KP;
 - w 8 przypadkach w trybie art. 30 § 1 pkt 4 KP.

Tabela nr 7. Stan zatrudnienia w OTI, w okresie objętym kontrolą, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., 1 stycznia 2021 r., 31 grudnia 2021 r. oraz według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.

Grupa zawodowa pracowników			Stan na dzień: 31 grudnia 2019 r.		Stan na dzień: 1 stycznia 2021 r.		Stan na dzień: 31 grudnia 2021 r.		Stan na dzień: 31 grudnia 2022 r.	
			Ilość osób	Wymiar w etatach	Ilość osób	Wymiar w etatach	Ilość osób	Wymiar w etatach	Ilość osób	Wymiar w etatach
Pracownicy	Mianowanie	Profesor zwyczajny	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor nadzwyczajny	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor Instytutu	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ur	Profesor	-	-	-	-	-	-	-	-

³² Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia bez winy pracownika.

	≥	zwyyczajny								
		Profesor	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor nadzwyczajny	-	-	-	-	-	-	-	-
		Profesor Instytutu	2	2	2	2	2	2	2	2
		Profesor wizytujący	-	-	-	-	-	-	-	-
		Adiunkt	-	-	-	-	-	-	1	1
		Asystent	-	-	-	-	-	-	-	-
		Ogółem	2	2	2	2	2	2	3	3
		Badawczo-techniczni	1	1	1	1	1	1	1	1
		Inżynieryjno-techniczni	-	-	-	-	-	-	-	-
Administracyjno-ekonomiczni		30	29,2	29	28,2	30	29,2	31	30,7	
Biblioteczni i dokumentacji naukowej		-	-	-	-	-	-	-	-	
Stanowiska robotnicze		45	44,5	44	43,5	45	44,5	43	42,5	
Pracownicy obsługi i inni		39	39	59	58,1	58	56,51	58	56,51	
Ogółem		115	113,7	133	130,8	134	131,21	133	130,71	
Pracownicy wykonujący zawody medyczne	Lekarze	Lekarz ze specjalizacją	17	13,8	22	19,248	19	16,448	21	17,198
		Lekarz bez specjalizacji (bez rezydentów)	3	3	1	1	2	2	4	4
		Rezydent	7	7	9	9	9	9	8	8
		Stażysta	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pielęgniarka		90	87	87	85,5	86	84	84	82
	Diagnosta laboratoryjny		9	9	9	9	10	10	10	10
	Fizjoterapeuta		33	-	14	14	14	14	15	15
	Inni		52	49,4	20	19,4	19	18,35	20	19,1
	Ogółem		178	169,2	162	157,148	159	153,798	162	155,298
	Razem		295	284,9	297	289,948	295	287,008	298	289,008

Zgodnie z wyjaśnieniami Instytutu³⁴ plan zatrudnienia w grupie pracowników naukowych i badawczo-technicznych na rok 2021 nie przewidywał ogłaszania konkursów na stanowiska naukowe. Zwiększenie zatrudnienia w grupie pracowników naukowych do końca 2021 r. nie było prowadzone z uwagi na zamykanie okresu sprawozdawczego 2017 – 2021 do oceny naukowej Instytutu, a każda zmiana w obrębie ilości pracowników naukowych mogłaby wpłynąć niekorzystnie na uzyskany rezultat punktowy i finalną kategorię naukową. Ponadto okres trwającej pandemii powodował bardzo duże obciążenie pracą kliniczną, uniemożliwiając rozszerzanie zespołu naukowego Instytutu.

W roku 2022, zgodnie z zaplanowanymi zadaniami strategicznymi, przewidziano zwiększenie zatrudnienia w grupie pracowników naukowych o łącznie 4 osoby (Instytut w Warszawie – 3 osoby oraz OTI – 1 osoba) – plan na rok 2022 został w całości wykonany. Osoby wyłonione w ramach przeprowadzonych w 2022 r. konkursów objęły 2 stanowiska adiunkta w I Klinice Chorób Płuc, a także stanowisko adiunkta w Zakładzie Mikrobiologii Instytutu w Warszawie oraz stanowisko adiunkta w Klinice Pneumonologii w OTI³⁵.

Wobec powyższych danych oraz pozyskanych wyjaśnień należy uznać, że zalecenie pokontrolne sformułowane w toku poprzedniej kontroli, stanowiące o podjęciu skutecznych działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia w grupie pracowników

³³ W wykazie na rok 20219 ujęci zostali w kategorii „Inni” wraz z pozostałymi pracownikami wykonującymi zawody medyczne.

³⁴ Pismo o znaku: ZJ.0810.5.2023 z dnia 16 sierpnia wraz z załącznikami.

³⁵ Pismo o znaku: ZJ.0810.5.2023 z dnia 19 lipca 2023 r. wraz z załącznikami.

naukowych zostało zrealizowane. Należy jednak dodać, iż sukcesywne kontynuowanie starań zwiększenia liczby pracowników naukowych w latach kolejnych mogłoby wpłynąć korzystnie na zwiększenie efektywności prowadzonej przez Instytut działalności naukowej.

5.2. Kategoria naukowa Instytutu.

Instytut w wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej za lata 2017-2021 otrzymał kategorię naukową A, poprawiając tym samym poprzednią ocenę B³⁶. Wpływ na poprawę kategorii naukowej, zgodnie z wyjaśnieniami Instytutu³⁷, miało w szczególności:

- prowadzenie polityki zatrudnienia w grupie pracowników naukowych i badawczo-technicznym na poziomie zapewniającym dodatnią korelację między ilością pracowników naukowych a efektami prowadzonych przez nich badań naukowych;
- zwiększenie przez pracowników naukowych aplikowania o granty na projekty badawcze finansowanych ze źródeł zewnętrznych, co pozwoliło na uwzględnienie w II kryterium - efekty finansowe badań naukowych i prac rozwojowych 11 projektów i uzyskanie za nie ponad 423 pkt;
- utrzymywanie/zwiększanie ilości publikacji, zwłaszcza posiadających współczynnik wpływu IF, które to prace stanowiły podstawę oceny w kryterium I - poziom naukowy lub artystyczny prowadzonej działalności naukowej, za którą Instytut otrzymał ponad 307 pkt;
- nawiązywanie współpracy z podmiotami nienależącymi do systemu szkolnictwa wyższego i nauki co dało efekty w postaci wydawania dodatkowych ekspertyz, opinii dotyczących wyrobów medycznych/produktów leczniczych, jak również wspólnego aplikowania o środki finansowe na projekty badawcze.

5.3. Osiągnięcia naukowe i twórcze.

Instytut posiadał uprawnienia do nadawania stopni:

- doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie: nauki medyczne,
- doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie: nauki medyczne.

Tabela nr 8. Osiągnięcia naukowe i twórcze Instytutu.

Rok	2019	2020	2021	2022
Publikacje w czasopismach naukowych posiadających współczynnik wpływu Impact Factor (IF), znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) oraz liczba punktów za te publikacje	70 (ogólna liczba punktów IF 331.573)	83 (ogólna liczba punktów IF 292.255)	76 (ogólna liczba punktów IF 576.638)	96 (ogólna liczba punktów IF 668.299)
Publikacje w czasopismach naukowych nieposiadające współczynnika wpływu Impact Factor (IF), oraz liczba punktów za te publikacje	65 (ogólna liczba punktów MNISW 530)	54 (ogólna liczba punktów MNISW 580)	52 (ogólna liczba punktów MNISW 1150)	40 (ogólna liczba punktów MNISW 630)

³⁶ Decyzja MNiSW z dnia 17 listopada 2017 r.

³⁷ Pismo o znaku: ZJ.0810.5.2023 z dnia 13 lipca 2023 r.

Publikacje w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science;	0	0	0	0
Monografie naukowe	2	2	4	7

Na podstawie powyższych danych stwierdzić można, że liczba publikacji w roku 2022 była największa w porównaniu z rokiem 2019, 2020 oraz 2021, co należy ocenić pozytywnie. Podobnie, w roku 2022, ogólna liczba punktów IF wyniosła 668.299 i była najwyższa w porównaniu do lat poprzednich. W 2022 r. wzrosła także liczba monografii naukowych. Zauważyć należy, iż z każdym rokiem spada liczba publikacji naukowych nieposiadających współczynnika wpływu Impact Factor (IF).

Tabela nr 9. Wykaz grantów/projektów finansowanych ze środków krajowych oraz ze środków zagranicznych, które są lub były prowadzone w Instytucie w okresie objętym kontrolą.

Projekty finansowane ze źródeł krajowych					
Lp	Tytuł i numer projektu	Termin realizacji	Podmiot lub instytucja finansująca	Wysokość grantu	Kontrola/audyt
1	Opracowanie nowoczesnych biomarkerów oraz rozwój innowacyjnego inhibitora kinaz FGFR stosowanego w terapii nowotworów.	2016-01-01 2021-12-31	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	38.613.623,00 zł (środki dla IGICHP 3.211.250,00 zł.)	Kontrola merytoryczna 15-16.01.2018 r. (wynik pozytywny) Kontrola finansowa 19-20.06.2017 r. (wynik pozytywny)
2	Wpływ alfa-1 antytrypsyny na aktywność biologiczną granulocytów obojętnochłonnych: nowe mechanizmy regulacji przewlekłego stanu zapalnego w układzie oddechowym.	2016-03-23 2022-03-22	Narodowe Centrum Nauki (OPUS 9)	1.202.325,00 zł	-
3	The Clinical Usefulness of Plasma as Surrogate Specimen for Detection and Dynamic Monitoring of EGFR T790M In NSCLC Patients On EGFR-TKI Therapy: The Assessment of Feasibility in Daily Clinical Practice'.	2016-12-23 2022-08-31	ASTRA ZENECA Pharma Poland	800.000,00 zł	-
4	Wpływ C-terminalnego peptydu alfa1-antytrypsyny na rozwój powikłań płucnych u nosicieli PiZZ (ciężki niedobór alfa1-antytrypsyny) - analiza aktywności biologicznej peptydu wobec granulocytów obojętnochłonnych.	2019-01-28 2024-01-27	Narodowe Centrum Nauki (OPUS 15)	1.529.014,00 zł	-
5	Kompleksowa profilaktyka,	2019-	ORLEN	10.000.000,0	Kwartalne

	diagnostyka i leczenie nowotworów oraz chorób układu oddechowego mieszkańców Płocka i powiatu płockiego	09-13 2024-12-31	Spółka Akcyjna	0 środki dla IGICHP 4.654.500,00 zł	składanie sprawozdań do PKN Orlen z realizacji – wszystkie sprawozdania zostały zaakceptowane
6	Czynniki Mycobacterium tuberculosis wpływające na częstość transmisji gruźlicy.	2020-07-09 2023-07-08	Narodowe Centrum Nauki (OPUS 18)	2.424.060,00 zł środki dla IGICHP 782.820,00 zł.	Audyt zewnętrzny projektu maj 2023, wynik pozytywny
7	Analiza molekularna pozakomórkowego DNA z krwi obwodowej chorych na niedrobnokomórkowego raka płuca z wykorzystaniem sekwencjonowania nowej generacji: optymalizacja protokołu badawczego i ocena przydatności metody w wykrywaniu molekularnych markerów nabytej odporności na inhibitory kinazy tyrozynowej EGFR.	2020-01-23 2023-12-31	Fundacja im. Jakuba hr. Potockiego	99.000,00 zł	-
8	Wykorzystanie wzorców ewolucyjnych w optymalizacji chemioterapii gruźlicy.	2020-10-01 2025-09-30	Narodowe Centrum Nauki (SONATA BIS 9)	3.172.960,00 zł środki dla IGICHP 563.360,00 zł.	-
9	Poszukiwanie genetycznych markerów lekooporności wśród mono- i wielolekoopornych szczepów Mycobacterium tuberculosis.	2021-10-01 2022-09-30	Narodowe Centrum Nauki (MINIATUR A 5)	48.439 zł	-
10	Profilowanie ekspresji pozakomórkowych mikroRNA u chorych na EGFR-dodatniego niedrobnokomórkowego raka płuca z nabytą opornością na inhibitory kinazy tyrozynowej EGFR: badania pilotażowe	2021-11-03 2023-11-03	Narodowe Centrum Nauki (MINIATUR A 5)	49.950 zł	-
11	Co tkwi w płucach? Promocja badań naukowych Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc	2021-12-01 2023-07-31	Ministerstwo Edukacji i Nauki	180.650 zł	-
12	Premia na Horyzoncie 2 do projektu "Revolution of sleep diagnostics and personalized health care based on digital diagnostics and therapeutics with health data integration" (poz. 2 w tabeli dot. projektów zagranicznych).	2022-08-01 2025-02-28	Ministerstwo Edukacji i Nauki	114.983 zł	-
Projekty finansowane ze źródeł zagranicznych					
Lp	Tytuł i numer projektu	Termin	Podmiot lub	Wysokość	Kontrola/

.		realizac ji	instytucja finansująca	grantu	audyt
1	Inventory Study in Poland – Validation of German approach for estimating completeness of reporting for tuberculosis (ComPLete TB).	2020-03-01 2022-12-31	Federalne Ministerstw o Zdrowia Niemiec	70.000 EUR	-
2	Revolution of sleep diagnostics and personalized health care based on digital diagnostics and therapeutics with health data integration	2021-03-01 2025-02-28	Komisja Europejska (Horyzont 2020)	68.653 464,45 zł środki dla IGICHP 562.424,94 zł	-
3	Towards Improving Clinical Managment and Care of LYMPHANGIOLEIOMYOMATO SIS: Integrative Study of Biomarkers and Therapies (IMPROVE).	2021-06-01 2024-05-31	Fundacio La Marato de TV3	1.791.960 zł Kwota dla IGICHP 214.475 zł	-

W toku kontroli ustalono, iż w okresie objętym kontrolą Instytut realizował łącznie 15 projektów, z czego 12 projektów finansowanych było ze źródeł krajowych, natomiast 3 finansowane były ze źródeł zagranicznych. Pozytywnie należy ocenić fakt, iż ilość projektów realizowanych przez Instytut zwiększyła się o 6 w porównaniu do ilości projektów realizowanych w latach 2019-2020 – w toku poprzedniej kontroli we wskazanym okresie jednostka realizowała łącznie 9 grantów.

Tabela 10. Funkcje, jakie pełnili pracownicy Instytutu w zagranicznych lub międzynarodowych towarzystwach, organizacjach i instytucjach naukowych.

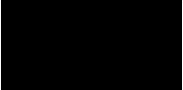
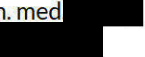
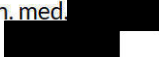
Lp.	Imię i nazwisko	Organizacje naukowe	Okres uczestnictwa
1	prof. dr hab. n. med. [redacted]	TB Microbiolog OCPs (ECDC) Operational Contact Point for TB Microbiology	2020 – nadal
2	prof. dr hab. n. med. [redacted]	- Medical Steering Committee, European Reference Network-LUNG – członek Komitetu Naukowego. - Reviewer for the Networking Support Scheme (NSS), EJPRD – członek Komitetu Naukowego. - Member of jury VBHC Dragons Grant & Endorsement – członek Komitetu Naukowego. - Lead of the Cross Border Care Committee, ERN-LUNG – członek Komitetu Naukowego. - European Respiratory Society – College of Experts.	2018 – nadal 2019 – nadal 2019 – nadal 2019 – nadal 2019 – nadal
3	dr n. med. [redacted]	ERS European Spirometry Committee Member- przygotowanie, organizacja i aktualizacja materiałów edukacyjnych do szkoleń Spirometry Driving Licence.	2018 – nadal
4	dr hab. n. med. [redacted]	National respondent who contributed to reporting and verification of data WHO	2015 – nadal

	prof. IGiChP	European region and ECDC Report (Narodowy korespondent ds. Raportowania i weryfikacji danych o gruźlicy w Regionie Europejskim WHO). • WHO Regional Office for Europe – współpraca związana z problemami gruźlicy u uchodźców z Ukrainy. • Nominated focal point for tuberculosis to ECDC.	2022 – nadal 2019 – nadal
5	dr hab. n. med. prof. IGiChP	IASLC – International Association for the Study of Lung Cancer	2015 – nadal
6	dr n. med.	EU – IPFF (European Pulmonary Fibrosis Federation) członek Komitetu Naukowego	2018 – nadal
7	prof. dr hab. n. med.	• The American Broncho-Esophagological Association – członek honorowy. • The European Board of Cardiothoracic Surgery – delegat narodowy. • The International Association for the Study of Lung Cancer – członek honorowy. • The European Society of Thoracic Surgeons – członek honorowy.	2015 – nadal 2015 – nadal 2015 – nadal 2015 – nadal
8	prof. dr hab. n. med.	• System światowych Klinik LAM – LAM Clinic, Director – Poland. • ERN-Lung Core Network Interstitial Lung Disease – członek. • System światowych Referencyjnych Ośrodków EUROHISTIO NET – członek. • European Consortium for Histiocytosis – członek założyciel ECHO	2018 – nadal 2018 – nadal 2018 – nadal 2018 – nadal
9	dr hab. n. med. prof. IGiChP	• European Society of Pathology – przewodnicząca grupy roboczej: Thymic and Mediastinal Working Group. • The International Thymic Malignancy Interest Group- Sekretarz.	2021 – nadal 2020 – nadal
10	prof. dr hab. n. med.	European Society of Cardiology - Working Group on Myocardial and Pericardial Diseases, The Task Force for the Diagnosis and Management of Pericardial Diseases- Członek Zarządu.	2015 – nadal
11	dr hab. n. med. prof. IGiChP	• WHO - National respondent who contributed to reporting and verification of data WHO European Region. • ECDC - Nominated focal point for tuberculosis	2022 – nadal 2022 – nadal

Pracownicy Instytutu biorą udział w wystąpieniach na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych oraz uczestniczą w zespołach badawczych lub eksperckich.

Tabela 11. Udział pracowników Instytutu w zespołach badawczych lub eksperckich.

Lp.	Imię i nazwisko	Zespoły badawcze/eksperskie	Okres uczestnictwa
1	prof. dr hab. n. med.	• Zespół ekspertów do opiniowania jednostek organizacyjnych ubiegających się o akredytację do prowadzenia szkolenia	2020 – nadal

		specjalizacyjnego w dziedzinie mikrobiologii dla dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia. • Zespół ekspertów do opracowania i aktualizacji programu specjalizacji w dziedzinie mikrobiologii dla dziedzin mających zastosowanie w ochronie zdrowia. • Konsultant Wojewódzki w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej dla obszaru woj. mazowieckiego. • Rada ds. Covid-19 przy Prezesie Rady Ministrów	2017 – nadal 2017 – nadal 2022 – nadal
2	prof. dr hab. n. med. 	• Polska Fundacja na Rzecz Chorych z Niedoborem Alfa-1 Antytrypsyny – prezes. • Komisja Akredytacyjna ds. specjalizacji w dziedzinie laboratoryjnej immunologii medycznej dla diagnostów laboratoryjnych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego). • Członek Rady Naukowej Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy. • Członek Rady Ekspertów Medycznej Racji Stanu ds. Onkologii. • Członek zespołu ekspertów zajmujący się tematem szczepień ochronnych osób dorosłych-Porozumienie na Rzecz Dobrych Praktyk w Szczepieniach. • Członek zespołu Ekspertów „Continue Curatio” – WUM. • Członek kapituły konkursu Wartość w medycynie Dragons Grant & Endorsement. • Członek Kapituły Konkursu Portrety Polskiej Medycyny 2022 – Polskie Towarzystwo Wspierania Przedsiębiorczości. • Członek Zespołu Ekspertów Narodowego Instytutu Onkologii zajmujący się przygotowaniem wytycznych postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz standardów udzielania świadczeń w nowotworach płuca i klatki piersiowej. • Członek Zespołu Ekspertów Narodowego Instytutu Onkologii dla Ministerstwa Zdrowia zajmujący się opracowaniem mierników oceny onkologicznej i wskaźników jakości opieki onkologicznej dla ośrodków funkcjonujących w Krajowej Sieci Onkologicznej.	2010 – nadal 2019 – nadal 2017 – nadal 2022 – nadal 2022 – nadal 2022 – nadal 2021 2022 2022 – nadal 2022 – nadal
3	dr n. med. 	• Członek Komisji ds. Uznania Kwalifikacji CMKP. • Komisja Bioetyczna przy Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej – recenzent.	2022 – nadal 2022 – nadal
4	dr n. med. 	Komisja Akredytacyjna Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc ds. zasad wykonywania i interpretacji badania	2015 – nadal

		spirometrycznego.	
5	dr hab. n. med. [redacted] prof. IGIChP	- Współpraca z Ministerstwem Zdrowia dot. działań związanych z przeciwdziałaniem gruźlicy u uchodźców. - Udział w rozmowach przedstawicieli MZ z WHO ws. dostępności leków na MDR-TB - Państwowa Inspekcja Sanitarna – współpraca w ramach działań nadzorowych i edukacyjnych w obszarze zdrowia publicznego. - Państwowa Komisja Egzaminacyjna (CEM) w dziedzinie chorób płuc. - Zespół do spraw zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych – Krajowy Komitet do spraw gruźlicy. - Komisja Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Szczepień Ochronnych działającej w ramach Rady Sanitarno-Epidemiologicznej przy 3Głównym Inspektorze Sanitarnym.	2022 – nadal 2022 – nadal 2019 – nadal 2017 – nadal 2019 – nadal 2017 – nadal
6	dr hab. n. med. [redacted] prof. IGIChP	- Członek Zespołu ds. Narodowej Strategii Onkologicznej. - Członek Zespołu opracowującego merytoryczną ocenę standardów akredytacyjnych dla Jednostek Diagnostyki Patomorfologicznej (Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia).	2022 – nadal 2022 – nadal
7	dr n. med. [redacted]	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju - zespół ekspertów ds. opiniowania prac badawczo-rozwojowych	2017 – nadal
8	dr n. med. [redacted]	Konsultant krajowy w dziedzinie chorób płuc dzieci.	2018 – nadal
9	dr n. med. [redacted]	Polskie Towarzystwo Wspierania Chorych na Idiopatyczne Włóknienie Płuc – IPF – Zastępca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, działalność edukacyjna dla pacjentów.	2022 – nadal
10	dr hab. n. med. [redacted]	- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – zespół ekspertów do oceny merytorycznej wniosków o finansowanie badań. - Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej – zespół ekspertów do oceny merytorycznej wniosków o finansowanie wyjazdów naukowych. - Wirtualny Instytut Badawczy – zespół ekspertów do oceny merytorycznej wniosków o finansowanie badań. - ERA-NET TRANSCAN-3 - zespół ekspertów do oceny merytorycznej wniosków o finansowanie badań w ramach środków UE.	2018 – nadal 2019 – nadal 2020 – nadal 2022 – nadal
11	prof. dr hab. n. med. [redacted]	Narodowe Centrum Nauki – zespół ekspertów do wstępnej oceny projektów badawczych	2013 – nadal
12	prof. dr hab. n. med. [redacted]	- Rada Główna Instytutów Badawczych – członek. - Zespół do Spraw Narodowej Strategii	2022 – nadal

		Onkologicznej powołany przez Ministerstwo Zdrowia.	2019 – nadal
		- Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Diseases (GOLD)- opracowanie zaleceń dotyczących POChP. - Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji – opracowanie zasad kwalifikacji i organizacji leczenia chorych z przewlekłą niewydolnością oddychania	2018 – nadal
			2022 – nadal
13	prof. dr hab. n. med. [REDACTED]	Polska Fundacja do Walki z Zakrzepicą „Thrombosis” – Prezes.	2006 – nadal
14	prof. dr hab. n. med. [REDACTED]	Zespół Koordynacyjny ds. Leczenia Ziarniniakowatości z Zapaleniem Naczyń powołany przez NFZ.	2019 – nadal
15	Prof. dr hab. n. med. [REDACTED]	Przedstawiciel Polski w grupie przygotowującej partnerstwo na rzecz chorób rzadkich, w ramach programu „Horyzont Europa”	2021

Opracowanie nowych technologii, materiałów, wyrobów czy też metod to domena instytucji o charakterze technicznym. Obszar tematyczny oraz charakter działalności Instytutu wprowadzał pewne ograniczenia w tym zakresie. Pomimo tego w Instytucie prowadzone są m.in. badania kliniczne, które służą docelowo opracowywaniu nowych leków oraz potwierdzaniu bezpieczeństwa ich stosowania. Wynikami prac badawczych prowadzonych w Instytucie są niejednokrotnie nowe metody diagnostyczne, które są stosowane głównie we własnej działalności klinicznej /diagnostycznej. Ponadto pracownicy naukowcy Instytutu są członkami wielu grup eksperckich opracowujących wytyczne leczenia konkretnych schorzeń układu oddechowego m.in.:

- wytyczne w zakresie raka płuca³⁸;
- pierwsze polskie wytyczne dotyczące śródmiąższowych chorób płuc o fenotypie postępującym, innych niż IPF³⁹;
- nebulizacyjna u chorych na mukowiscydozę – konsensus Polskiego Towarzystwa Mukowiscydozy⁴⁰.

³⁸ Blum TG, Morgan RL, Durieux V, Chorostowska-Wynimko J, Baldwin DR, Boyd J, Faivre-Finn C, Galateau-Salle F, Gamarra F, Grigoriu B, Hardavella G, Hauptmann M, Jakobsen E, Jovanovic D, Knaut P, Massard G, McPhelim J, Meert AP, Milroy R, Muhr R, Mutti L, Paesmans M, Powell P, Putora PM, Rawlinson J, Rich AL, Rigau D, de Ruysscher D, Sculier JP, Schepereel A, Subotic D, Van Schil P, Tonia T, Williams C, Berghmans T. European Respiratory Society Guideline on various aspects of quality in lung cancer care. Eur Respir J. 2022 Nov 17;2103201. doi: 10.1183/13993003.03201-2021.

³⁹ Piotrowski WJ, Martusewicz-Boros MM, Białas AJ, Barczyk A, Batko B, Błasińska K, Boros PW, Górka K, Grzanka P, Jassem E, Jastrzębski D, Kaczyńska J, Kowal-Bielecka O, Kucharz E, Kuś J, Kuźnar-Kamińska B, Kwiatkowska B, Langfort R, Lewandowska K, Mackiewicz B, Majewski S, Makowska J, Miłkowska-Dymanowska J, Puścińska E, Siemińska A, Sobiecka M, Soroka-Dąda RA, Szołkowska M, Wiatr E, Ziora D, Śliwiński P. Guidelines of the Polish Respiratory Society on the Diagnosis and Treatment of Progressive Fibrosing Interstitial Lung Diseases Other than Idiopathic Pulmonary Fibrosis. Adv Respir Med. 2022 Oct 4;90(5):425-450. doi: 10.3390/arm90050052.

⁴⁰ Walicka-Serzysko K., Orlik T., Sands D., Jeneralska N., Popiel A. Skorupa W., Pogorzelski A, Cofta Sz.: Nebulisation therapy in patients with cystic fibrosis – consensus of the Polish Cystic Fibrosis Society. Adv Respir Med 2021;89(6):570-580 DOI: 10.5603/ARM.a2021.0107.

Ponad powyższe:

- Zakład Mikrobiologii opracował algorytm do molekularnych dochodzeń epidemiologicznych gruźlicy według światowych standardów WHO i ECDC – wykorzystywany we własnej działalności usługowej;
- Zakład Mikrobiologii bierze udział w opracowaniu nowych, szybkich metod identyfikacji Rodzaju *Mycobacterium* z zastosowaniem spektrometrii mas oraz projektu detektora przeciwciał przeciw COVID-19 we współpracy z Politechniką Warszawską;
- Zakład Mikrobiologii opracował metodę izolacji prątków gruźlicy w modyfikacji własnej z blozków parafinowych w materiałach od chorych z podejrzeniem gruźlicy;
- W ramach realizacji projektu „Emergency People-Centered MDR-TB Response (1-2) wdrażany i testowany jest na poziomie krajowym system video supported treatment in MDR-TB.

5.4. Patenty, ekspertyzy oraz opracowania naukowe.

W okresie podlegającym kontroli Instytut nie uzyskiwał patentów, praw ochronnych na wzory użytkowe i znaki towarowe oraz praw z rejestracji wzorów przemysłowych.

W ramach prowadzonej działalności naukowej, tj. tematu naukowego „Badania nad ulepszeniem metod rozpoznawania i leczenia gruźlicy i innych zakażeń układu oddechowego” w dniu 24 sierpnia 2022 r. wspólnie z Uniwersyteciem Medycznym w Lublinie złożył do Urzędu Patentowego RP wniosek o udzielenie patentu na wynalazek pn. „Pochodne kwasu (2,4-dioksy-1,3-tiazolidyn-3-yl)octowego, sposób ich wytwarzania oraz ich zastosowanie medyczne”. Wniosek na dzień prowadzenia czynności kontrolnych nie został jeszcze rozpatrzony.

W okresie 2021-2022 Instytut przygotował następujące ekspertyzy, opracowania naukowe:

1. Ekspertyzy na zlecenie Ministerstwa Zdrowia:
 - opinia w sprawie składu i wielkości rezerwy przeciwepidemicznej szczepionek;
 - opinia dot. stosowania pretomanidu/dovpreli u pacjentów z opornością na chinoliny w Polsce;
 - opinia dot. zapotrzebowania na produkty medyczne związane z leczeniem HIV i gruźlicy.
2. Opinie dla Głównego Inspektoratu Sanitarnego – raport dot. gruźlicy wśród uchodźców.
3. Opracowanie na podstawie umowy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym danych pn. „Gromadzenie, weryfikacja i analiza informacji o zachorowaniach na gruźlicę w Polsce w roku 2021 oraz 2022”.
4. Zakład Mikrobiologii dokonał oceny przydatności aparatury LAISON XS do wykrywania latentnego zakażenia prątkiem gruźlicy na podstawie umowy z DiaSorin Poland Sp. z o. o.
5. Zakład Mikrobiologii przeprowadził ocenę przydatności testu Elite MDR/MTB w diagnostyce mikrobiologicznej gruźlicy na podstawie umowy z BIOMEDICA Poland Sp. z o. o.
6. Zakład Mikrobiologii przeprowadził ocenę przydatności urządzeń Sanity 2.0 firmy ZEEsan oraz TB LAMP firmy EIKEN CHEMICAL w diagnostyce mikrobiologicznej gruźlicy na podstawie umowy z BiOMaxima S.A.

7. Opracowanie przez Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą części dot. gruźlicy w Polsce do światowego raportu WHO „Global Tuberculosis Report 2021” oraz „Global Tuberculosis Report 2022”.
8. Opinia dla Biomed Lublin dot. bezpieczeństwa BCG dla personelu przygotowującego preparat do badania.

5.5. Działalność inna niż działalność podstawowa.

Instytut oprócz działalności podstawowej, tj. wskazanej w art. 2. ust. 1-3 ustawy o instytutach związanej z prowadzeniem badań naukowych uczestniczy w systemie ochrony zdrowia i prowadzi działalność leczniczą/diagnostyczną w obszarze związanym z chorobami płuc i gruźlicą. W ramach prowadzonej działalności prowadzone w szczególności są projekty/działania:

- Instytut realizuje program pilotażowy leczenia gruźlicy wielolekoopornej w warunkach ambulatoryjnych (program pilotażowy Ministerstwa Zdrowia);
- Instytut koordynuje międzynarodowy projekt „Emergency People Centered MDR-TB Response” (akronim: EPIC);
- Instytut realizuje projekt „Co zakłóca Twoje Płuca. Program profilaktyki nowotworów płuc” finansowany ze środków Programu Wiedza, Edukacja, Rozwój – instytucja pośrednicząca Ministerstwo Zdrowia;
- Instytut wraz z Narodowym Instytutem Onkologii oraz Orlen S.A. realizuje projekt edukacyjno-profilaktyczny „Program kompleksowej profilaktyki, diagnostyki i leczenia nowotworów oraz chorób układu oddechowego mieszkańców Płocka i powiatu płockiego” skierowany do mieszkańców powiatu płockiego, gostynińskiego, sierpeckiego;
- Instytut brał udział w realizacji projektu „Wsparcie procesu akredytacji poprawy jakości w patomorfologii poprzez wdrożenie standardów akredytacyjnych oraz wzmocnienie kompetencji kadry zarządzającej podmiotami leczniczymi” (projekt finansowany ze środków Programu Wiedza, Edukacja, Rozwój, lider projektu: Ministerstwo Zdrowia);
- Instytut realizuje program badań w kierunku wykrywania raka płuca – Narodowa Strategia Onkologiczna na lata 2020 – 2030;
- w Instytucie prowadzone są badania kliniczne (aktywne) w roku 2021 (stan na 31.12.2021) – 9 badań, (stan na 31.12.2022) – 9 badań;
- Instytut jest członkiem Europejskiej Sieci Referencyjnej Chorób Rzadkich Układu Oddechowego (ERN-Lung) skupiającej kilkudziesięciu świadczeniodawców z całej Europy, utworzonej w celu radzenia sobie ze złożonymi lub rzadkimi schorzeniami wymagającymi wysoce specjalistycznego leczenia i wiedzy;
- Instytut jest członkiem Europejskiej Referencyjnej Sieci Laboratoriów diagnozujących gruźlicę (European Reference Laboratory Network For Tuberculosis (ERLN-TB));
- Instytut jest członkiem LAM FOUNDATION – organizacji zrzeszającej na całym świecie kliniki zajmujące się leczeniem LAM (rzadka torbielowata choroba płuc);
- Instytut jest członkiem ESADA – Sleep Apnea Network/Europejskiego Rejestru Chorych z Bezdechem Sennym;
- Instytut uczestniczy w europejskiej inicjatywie pn. European MultiPartner IPF Registry, która polega na gromadzeniu informacji o chorych na samoistne włóknienie płuc w regionie Europy Centralnej. Dane zbierane na potrzeby prowadzonej bazy są anonimowe;

- Instytut prowadzi Krajowy Rejestr Zachorowań na Gruźlicę, o unikalnej wartości epidemiologicznej i naukowej z wysokim odsetkiem kompletności danych zbieranych od 70 lat. Baza umożliwia analizy i prace porównawcze w skali międzynarodowej;
- Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą prowadził razem z Instytutem Kocha w Berlinie badanie „Inventory study in Poland – Validation of German approach for estimating completeness of reporting for tuberculosis” (ComPLete TB)” mające na celu analizę poprawności i kompletności danych dotyczących gruźlicy w Polsce na podstawie Krajowego Rejestru Zachorowań na Gruźlicę prowadzonego przez IGiChP;
- w Instytucie funkcjonuje Krajowe Referencyjne Laboratorium Prętka pełniące nadzór specjalistyczny nad działalnością diagnostyczną terenowych laboratoriów mikrobiologicznych diagnostyki zakażeń prątkami gruźlicy i niegruźliczymi;
- w Instytucie prowadzona jest unikalna nie tylko w skali kraju i Europy baza chorych na raka płuca, która zawiera dane o kilkudziesięciu tysiącach leczonych pacjentów. Dane z tej bazy pozwalają na tworzenie skutecznych programów profilaktycznych prowadzących do zmniejszenia umieralności, jak i wykrywania raka płuca w stadium umożliwiającym leczenie operacyjne.

Instytut prowadzi także liczne działania związane z dydaktyką i kształceniem, są to m.in.:

- kursy specjalistyczne (diagnostyka obrazowa, choroby płuc) dla Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego;
- kursy z zakresu mikrobiologii medycznej dla diagnostów laboratoryjnych np. dla Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, Uniwersytetu Jagiellońskiego – Collegium Medicum;
- kształcenie studentów anglojęzycznych studiujących na kierunkach medycznych na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym;
- kształcenie studentów z zakresu fizjoterapii klinicznej w chorobach narządów wewnętrznych w pulmonologii (Wyższa Szkoła Rehabilitacji);
- kształcenie studentów studiujących na kierunku lekarskim (Uczelnia Łazarskiego w Warszawie);
- prowadzenie specjalizacji (w dziedzinie chorób wewnętrznych, chorób płuc, radiologii i diagnostyki obrazowej, chirurgii klatki piersiowej) oraz staży kierunkowych;
- praktyki dla studentów Wydziału Farmaceutycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego;
- praktyki zawodowe dla słuchaczy Collegium Policealnej Szkoły Służb Medycznych w Warszawie (technicy farmaceutyczni).

Podsumowując, realizację zaleceń w zakresie kontynuacji realizacji zaleceń pokontrolnych wystosowanych w toku poprzedniej kontroli Ministra Zdrowia, w szczególności: podjęcie skutecznych działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia w grupie pracowników naukowych oraz zwiększenie efektywności prowadzonych przez Instytut tematów i zadań badawczych można uznać za zrealizowane. Instytut w wyniku kompleksowej oceny jakości działalności naukowej za lata 2017-2021 otrzymał kategorię naukową A, poprawiając tym samym poprzednią ocenę B. Instytut zwiększył, zgodnie z zaleceniem, liczbę pracowników naukowych o 4 osoby oraz zwiększył ilość projektów finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych o 6 projektów w porównaniu do ilości projektów realizowanych w latach 2019-2020. Ponad powyższe, liczba publikacji w czasopiśmie naukowych posiadających współczynnik wpływu Impact Factor (IF), znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) oraz liczba punktów za te publikacje w 2022 r. była najwyższa w porównaniu do lat 2019-2021. Wszystkie

ww. działania wskazują na zaangażowanie oraz motywację do uzyskania jak najwyższej jakości wykonywanych przez Instytut zadań.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam Panu Dyrektorowi:

- 1) kontynuację realizacji zaleceń pokontrolnych wystosowanych w toku poprzedniej kontroli Ministra Zdrowia, w szczególności w zakresie terminowego regulowania zobowiązań, celem uniknięcia konieczności zapłaty odsetek.

Przedstawiając powyższe zalecenie, oczekuję od Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach ich niepodjęcia.

Ponadto, informuję Pana Dyrektora, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Krzysztof Krzyżanowski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/